

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 6

Desember 1941

39. årgang

Redigert av Det Norske Myrselskaps sekretær, dr. agr. Aasulv Løddesøl

SØKNAD OM STATS BIDRAG OG FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 1942.

Det norske myrselskaps styre har sendt Landbruksdepartementet følgende søknad om statsbidrag for kommende budsjettermin:

Til

Landbruksdepartementet,

O s l o.

Det norske myrselskap søker herved ærbødigst om ordinært statsbidrag for budsjetterminen 1. juli 1942—30. juni 1943 stort

kr. 90,000.00.

Som bilag følger vedlagt:

1. Forslag til budsjett for Det norske myrselskap for kalenderåret 1942.
2. Forslag til budsjett for Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra og for spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter omkring i landet for året 1942.
3. Det norske myrselskaps budsjettforslag for 1941.
4. Det norske myrselskaps årsmelding og regnskap for kalenderåret 1940.

Om virksomheten hittil i 1941 kan meldes:

1. *Arbeidet for øket brenntorvproduksjon.*

Konsulentvirksomheten har også i år først og fremst konsentrert seg om undersøkelse av myrer med tanke på øket brenntorvproduksjon. Flere nye anlegg, såvel maskintorv- som stikktorvanlegg, er kommet i gang. Det foreligger ennå ikke fullstendige oppgaver over størrelsen av torvproduksjonen i år, men for tiden innhentes detaljerte oppgaver fra alle produsenter av maskintorv, og dessuten for større produsenter av stikktorv. Fra den store masse av torvprodu-

senter som vesentlig stikker torv til eget forbruk, innsamles dog ikke produksjonsoppgaver, men gjennom distriktenes brenselforsyningsnemnder innhentes tilnærmede oppgaver over den relative økning eller minskning av produksjonen.

Det kan nevnes at torvproduksjonen i år har hatt store vanskeligheter å kjempe med. Først og fremst lå telen usedvanlig lenge i myrene, så produksjonen kom sent i gang i mange landsdeler. Dessuten var det meget regn på ettersommeren som vanskeliggjorde bergingen av torven. Den største vanskelighet å overvinne har imidlertid vært mangelen på arbeidskraft, da arbeidet såvel i jordbruk som skogbruk har gått foran. Dertil kommer stor anleggsvirksomhet i mange bygder. Vi håper imidlertid at det på tross av disse vanskeligheter er lyktes å nå det torvkvantum vi kalkulerte med i vår, nemlig ca. 2 mill. m³ tørr torv for hele riket. Dette kvantum fordeler seg med ca. 1½ mill. m³ på den ordinære stikktorvproduksjon, ca. 300,000 m³ på ekstraordinær økning av stikktorvproduksjonen på Vestlandet, Trøndelagen og i Nord-Norge og ca. 200,000 m³ vesentlig maskintorv (inkludert torvbriketter) på Østlandet og Jæren.

Maskintorvanlegg er først og fremst kommet i gang på Østlandet og Jæren hvor i alt ca. 90 torvmaskiner har vært i drift i sommer, de fleste av norsk fabrikat.

I 1941 er ytet 7 anleggslån og 19 driftslån av Torvlånefondet til brenntorvdrift med et samlet beløp av kr. 240,650.00. De tilsvarende tall for 1940 var 8 anleggslån og 33 driftslån til et samlet beløp av kr. 316,070.00. Av andre offentlige midler ble det i 1940 ved Tiltakskomisjonen utlånt kr. 180,000.00 fordelt på 2 større anlegg. Med andre ord er det siden brenselkrisen begynte av offentlige midler lånt ut ca. ¼ million kroner til brenntorvdrift. Såvidt en kan bedømme forholdene i dag, vil så godt som hele dette beløp komme inn igjen, da sikkerheten for lånene som regel er god. De fleste lån er for øvrig driftslån som tilbakebetales i løpet av 1 år. Kontrollen av de bedrifter som har fått lån av offentlige midler er delvis tillagt myrselskapet og har medført atskillig arbeid og reiser for våre konsulenter. Da flere av torvprodusentene dessuten er nybegynnere i torvdrift, fordrer enkelte anlegg tilsyn flere ganger i løpet av driftssesongen.

De mange krav som i år er stilt til myrselskapet om faglig assistanse ville ikke ha kunnet imøtekommes uten ekstra arbeidshjelp. Det økonomiske grunnlag for en øket konsulentvirksomhet ble imidlertid brakt til veie så sent at vi delvis har vært henvist til å engasjere rent midlertidig hjelp. Foruten selskapets torvkonsulenter måtte dessuten inventeringspersonalet (Hovde og Smith) delta i brenntorvkonsulentvirksomheten i en kortere tid under det verste arbeidspress fra våren av. Videre har torvmester A. Bølgen, som i fjor gikk over i privat drift, hjulpet til i en kortere periode våren 1941. I tiden 1. mai—1. september engasjerte selskapet landbrukslærer T. Christensen som kontorsjef for at dr. Løddesøl kunne vie seg mer for kon-

sulentarbeide i enn tidligere år. Kontorsjef Christensens viktigste oppgave besto i formidlingsvirksomhet vedkommende brenntorvomssetningen foruten å forestå den daglige drift ved hovedkontoret sammen med selskapets faste kontorassistenter.

Da det ikke lyktes å få fast tilsagn om bevilgning til torvkon-sulent for Nord-Norge i år, gikk konsulent Hovde over i inventerings-arbeide, mens dr. Løddesøl overtok konsulentarbeide i Nord-Norge. Myrselskapet har videre ytet Nordland fylkes brennelsutvalg økonomisk støtte til kontroll med brenntorvleveransene fremover høsten og vinteren. Som kontrollør er antatt herr Kristoffer Dybvik, Dver-berg, som tidligere har gått et av myrselskapets torvkurser.

Videre har myrselskapet bevilget midler til myr- og brenntorv-undersøkelser i begge Trøndelagsfylkene, foretatt av Trøndelag Myr-selskap.

Det kan opplyses at alle innløpne rekvisisjoner vedkommende brenntorvdrift er etterkommet.

Brenntorvdriften er videre søkt fremmet ved foredrag og tids-skriftartikler. Også i år er utgitt en ny brenntorvbrosjyre, denne gang om stikktorvdrift av konsulent Oscar Hovde. Brosjyren er spredt i et stort antall eksemplarer, vesentlig i Nord-Norge og på Vestlandet.

Myrselskapets eget brenntorvanlegg på Gårdsmyra i Våler har i 1941 vært bortforpaktet til torvmester Mikal Skevik.

2. *Arbeidet for fremme av torvstrøproduksjonen.*

Etterspørselen etter torvstrø har i år vært særlig stor, og dette har igjen medført at interessen for nye torvstrøanlegg har øket en del. I alt 12 rekvisisjoner er innløpet vedkommende torvstrødriften, de fleste fra Østlandet. Samtlige rekvisisjoner er imøtekommet.

Myrselskapets egen torvstrøfabrikk på Gårdsmyra i Våler er nå bortforpaktet til brødrene Olsrud.

3. *Myrundersøkelser i dyrkingsøyemed.*

Av større felter som har vært undersøkt i år kan nevnes Volla-myra i Y. Rendal, Stormyra og Kongsdalmyrene i Korgen, Kirke-gårdsmyrene i Karlsøy, Grønnesmyrene i Fjotland og en del myr-strekninger ved Kroksjøen i Ringsaker. Hertil kommer en del mindre felter, særlig med tanke på anlegg av kulturarbeite på myr og grøfting av såvel tidligere dyrket som udyrket myr.

4. *Myrinventeringen.*

Etter anmodning av Romedal almenning har myrselskapet i år foretatt inventering av myrene så vel i Romedal som Egeberg almen-ninger. Samtidig er tatt med myrene i Romedal bygd, slik at hele herredet er undersøkt. Markarbeidet er nettopp avsluttet, men ma-terialet er ennå ikke bearbeidet, så det kan ennå ikke uttales hvor

store myrrealer og brenntorvmasser som det finnes i herredet. Undersøkelsene har vært foretatt av sekretær J. Heggelund Smith med håndlangere. En kortere tid var han dessuten assistert av landbrukskandidat Sigurd Hobæk.

Myrinventering har videre vært foretatt i en rekke kystherreder i Sogn og Fjordane fylke. Rekvisisjon herfra innløp fra Sogn og Fjordane landbrukselskap allerede i januar 1940, men på grunn av det forserte arbeid for øket brenntorvproduksjon i fjor sommer måtte undersøkelsene utsettes. Inventeringen i disse herreder har særlig betydning i forbindelse med brenselsforsyningen i kystbygdene. Det er konsulent O. Hovde, og på ettersommeren dessuten landbrukskandidat Sigurd Hobæk, som har utført inventeringen her. Markarbeidet har pågått helt til nå. Hittil er følgende 6 herreder ferdigbehandlet: Selje, Nord-Vågsøy, Sør-Vågsøy, Davik, Bremanger og Kinn.

5. Forsøksvirksomheten.

Ved forsøksstasjonen på Mæresmyra har det i 1941 vært i gang 74 forsøk, det er 2 forsøk mer enn foregående år. Av spredte forsøksfelter har man for tiden 53, en økning av 5 felter fra 1940. Forsøksvirksomheten er for øvrig omtalt i særskilt melding fra forsøksleder Hagerup (bilag 2).

Budsjettet for 1942.

Selskapets arbeidsprogram for 1942 er i det store og hele overensstemmende med inneværende års. Da myrselskapets styre er fullt klar over at det for tiden må utvises den største økonomi på alle hold, er det i budsjettforslaget bare tatt med ting som vi anser for absolutt påkrevet under hensyntagen til at viktige samfundsinteresser ikke skal lide. Den ekstraordinære brenselskrise som vi for tiden er inne i, og som gjør en sterk økning av brenntorvproduksjonen ønskelig, ville ha rettferdiggjort større bevilgninger enn oppført på denne spesielle gren av selskapets virksomhetsområde, men etter de forhandlinger som er ført i år mellom myrselskapets representanter og representanter for administrasjonen, anser vi det for hensiktsløst å fremkomme med forslag som i vesentlig grad går ut over det som ble fremsatt i budsjettforslaget for inneværende år.

Enkelte poster i budsjettforslaget for 1942 vil nedenfor bli nærmere kommentert:

Utgifter.

A. Hovedkontoret.

Post 1. Økningen på lønningskontoen stor kr. 6,600.00 fra forrige års budsjettforslag skyldes at lønnen til den nyansatte sekretær er ført sammen med de øvrige lønninger (post 14 i budsjettforslaget for 1941, som derved faller bort) og at lønnen til kontorassistent II i sin helhet foreslås belastet

lønningskontoen. Tidligere har utgiftene til denne funksjonær vært fordelt mellom lønningskontoen og kontoen for ekstra kontorhold vedkommende brenntorvdriften (post 15 for 1941). Det er budsjettert med samme regulerings-tillegg som nå gjelder.

- Post 2. Uforandret fra forrige budsjettforslag. Posten gjelder ingeniør Ording, som er ansatt på årskontrakt. Torvingeniøren er for tiden først og fremst konsulent for maskintorvanlegg og har vært sterkt benyttet i de siste år. Hans arbeidsområde faller vesentlig på Østlandet.
- Post 3 og 4. Disse poster, som vesentlig utgjør reiseutgifter, er øket med tilsammen kr. 3,000.00. Den sterkt økede konsulentvirksomhet vedkommende brenntorvdriften og det vedtatte tillegg i reiseogdtgjørelse har fremtvunget disse forhøyelser.
- Post 5. Uforandret fra forrige budsjettforslag.
- Post 6. Øket med kr. 100.00 fra forrige budsjettforslag, vesentlig på grunn av at reiseutgiftene er steget.
- Post 7. Stigende trykningsutgifter har nødvendiggjort en økning av denne post med kr. 300.00.
- Post 8. Kontorutgiftene er gått opp som følge av øket virksomhet, og det har derfor vært nødvendig å heve posten med kr. 1,900.00 Post 15 i forrige budsjettforslag er dessuten trukket inn og fordelt på postene 1 og 8.
- Post 9. Posten er øket med kr. 100.00 i forhold til forrige budsjettforslag.
- Post 10 og 11. Uforandret fra forrige budsjettforslag.
- Post 12. Vi har i år opptatt vårt forslag fra 1939 om en fast bevilgning til myrinventering. Vi forutsetter at minst 2 mann med håndlangere bør fortsette dette arbeide. Laglederne, som er høyskoleutdannede folk, lønnes etter samme regulativ som assistent I ved Statens Skogtaksasjon. Da både håndlangerutgifter og diet- og reiseutgifter er gått sterkt opp, vil 2 arbeidslag kreve en bevilgning av ca. 18,000.00 kr. pr. år. Det er forutsatt 2 håndlangere til hvert arbeidslag.
- Post 13. Myrselskapets styre vil på nytt gjenta sitt forslag for 1939 og 1940 om ansettelse av en fast torvkonsulent for Nord-Norge. Videre opptar styret Jordvernkomiteens forslag i nevnte komites innstilling nr. 7 om at det også i kystbygdene i Trøndelagen og på Vestlandet ansettes en egen konsulent som helt kan vie seg for brenntorvkonsulentvirksomheten innen nevnte landsdeler. Berettigelsen av denne bevilgning tør fremgå av at det i kystbygdene i Nord-Norge, Trøndelagen og på Vestlandet årlig stikkes ca. 1,5 mill. m³ brenntorv. Ifølge oppgaver Jordvernkomiteen har innsamlet foregår det en årlig jordødeleggelse av vel 1000 dekar på kyststrekningen fra Rogaland i sør til og med Finnmark

i nord. Oppgavene over det hittil ødelagte areal går opp i mer enn 50,000 dekar. Staten må ikke ventelenger med å bringe konsulent- og veiledningsvirksomheten for brenntorvdriften i kystbygdene over i faste former. I forhold til de betydelige verdier som knytter seg til denne er den foreslåtte bevilgning til faglig assistanse minimal.

Torvkonsulentene foreslæes avlønnet etter samme regulativ som fylkesagronomer. Det finnes for tiden dyktige folk som har spesialisert seg på dette spesielle felt eller som lett vil kunne sette seg inn i arbeidsoppgavene. Det må nå finnes plass på budsjettet til en fast bevilgning til dette formål.

Post 14. Det oppførte beløp, stort kr. 3,000.00, er rent skjønnsmessig, men det anses nødvendig å budsjettere med et mindre beløp til ekstraordinære utgifter i forbindelse med brenntorvdriften som kan brukes i påkommende tilfelle.

B. Torvskolen i Våler.

Post 15. Uforandret fra forrige budsjettforslag.

C. Forsøksstasjonen på Mæresmyra.

Post 16-19. I forsøksleder Hagerups bemerkninger til budsjettforslaget for forsøksstasjonen er gjort rede for de forandringer som er foretatt ved oppstilling av dette budsjett.

Inntekter.

Post 1. Medlemskontingenten oppføres overensstemmende med forrige budsjettforslag.

Post 2 og 3. Inntektene av selskapets legatmidler viser fortsatt nedgående tendens. Dette skyldes konverteringer til lavere rentefot. Disse poster har derfor måttet senkes med tilsammen kr. 1,300.00.

Post 4 og 5. Uforandret fra forrige budsjettforslag.

Post 6. Inntektene ved forsøksstasjonen er oppført med kr. 2,000.00 mer enn foregående år.

Post 7. Uforandret fra forrige budsjettforslag.

Post 8. I distriktsbidrag og private bidrag er budsjettert med kr. 900.00 mindre enn foregående år.

Post 9. Uforandret fra forrige budsjettforslag.

Post 10. Som statsbidrag søkes om kr. 90,000.00, d. v. s. et tilsvarende beløp som det vi gjør regning med å få i samlet bidrag for inneværende budsjettermin. Hittil har vi i år fått tilsagn om kr. 65,000.00 i bidrag til selskapets virksomhet, men da statsbudsjettet ennå ikke er endelig vedtatt, kan det ikke på det nåværende tidspunkt sies med sikkerhet hvor stort det endelige bidrag vil bli.

Vi vil på nytt fremheve at budsjettforslaget kun tar sikte på de mest nærliggende og nødvendige oppgaver som etter vårt skjønn må fremmes hvis vi så noenlunde skal kunne imøtekomme de mange krav som stilles til selskapet i denne tid. Det er imidlertid flere meget viktige spørsmål som dessuten burde vært tatt opp i forbindelse med brenselssituasjonen, hvor torven mer og mer bør komme til sin rett. Særlig vil vi fremheve at det her i landet ikke drives produksjonstekniske undersøkelser hverken når det gjelder forskjellige metoder ved maskin- og stikktorvfremstilling, eller vedkommende nyere torvmaskintyper, sterkere mekanisering av torvdriften, tørke-metoder osv. Dette vil i lengden hevne seg. Så snart importert brensel igjen kommer på markedet, vil torven falle for dyr hvis ikke driften søkes rasjonalisert mest mulig. Det riktige ville være allerede straks å sette i gang slike undersøkelser, noe som eventuelt kunne gjøres ved Det norske myrselskaps torvfabrikk i Våler, hvor brenntorvmyr og de viktigste bygninger allerede finnes. Likevel ville slike forsøk ikke bli helt billige, da det ville kreve ansettelse av en maskinteknisk utdannet forsøksleder og anskaffelse av atskillige maskiner og annet materiell.

Vi er allikevel ikke i tvil om at det ville være noen av de best anvendte midler som staten i det hele tatt bevilger til fremme av norsk næringsliv, og at dette på en meget virksom måte ville bidra til å hindre sammenbruddet på brenntorvområdet som sikkert vil komme også denne gang. Myrselskapet står gjerne til disposisjon med ytterligere utredning i tilfelle det ærede departement finner å ville ta denne store sak opp.

Til en liten orientering om hva som gjøres på dette område i vårt naboland, Sverige, kan vi nevne at den svenske riksdag har bevilget store beløp til liknende undersøkelser. I 1939 ble således bevilget statsbidrag til et «statlig torvbolag» på 5 mill. kr., vesentlig til torvbrikettering. I 1940 bevilget riksdagen 1,8 mill. kr. til forberedende arbeider for torvdrift på statens egne torvmyrer, og i 1941 2,5 mill. kr. til maskiner m. v. til de samme anlegg. Ved en av statens myrer drives en omfattende forsøksvirksomhet. For 1942 foreslås bevilget 2 mill. kr. til driftskapital for statens egen torvdrift og forsøksvirksomhet.

Til fremme av privat brenntorvdrift er det i Sverige i 1941 bevilget 9,0 mill. kr. som kan brukes til torvlån og videre 1,5 mill. kr. til bidrag til forberedende arbeider på myrene, altså i alt 10,5 mill. kr.

Hva for øvrig arbeidet for brenntorvdrift angår har man i Sverige i tilknytning til Statens Bränslekommission opprettet et eget torvbyrå med egen byråsjef, 1 sekretær, 1 juridisk assistent og 8 kontorassistenter. Dessuten er det ansatt 7 torvassistenten i full stilling som fungerer som reisende konsulenter for maskintorvanlegg, og videre 35 såkalte torvinstruktører som veileder i stikktorvdrift. Disse siste er engasjert bare for 3 måneder (mai—juli). 15 av de flinkeste

torvinstruktører vil fra 1942 bli ansatt i full stilling hver med et len som arbeidsdistrikt, bortsett fra 2—3 mann som får større arbeidsområder. Det er særlig i de 18 sørligste len at brenntorvdriften søkes utbygget.

Det kan videre nevnes at det til Kgl. Kommerskollegium for tiden er knyttet 6 torvteknikere for maskintorvdrift, herav er 3 midlertidig ansatt. Foruten å fungere som Kommerskollegiums konsulenter ved behandling av søknader om torvlån, foretar også disse konsulenter myrundersøkelser og gir planer for nye brenntorvanlegg.

Brenntorvproduksjonen søkes også fremmet ved kurser for utdanning av torvteknikere og ved å skaffe oversikt over brukbare brenntorvmyrer (inventering). Det er Brånslekommissionens torvbyrå som har tatt opp sistnevnte oppgaver.

For å komme tilbake til vårt eget land vil vi så sterkt vi kan understreke den enkle ting at en sterk økning av brenntorvproduksjonen ikke lar seg improvisere. Det kreves et intenst, planmessig og målbevisst arbeide hvis det skallykkes å bygge ut denne industri på en sikker økonomisk basis. Vi føler det som vår plikt å fremholde dette for de ansvarlige myndigheter.

Foruten den produksjonsmessige side ved torvspørsmålet vil vi ikke unnlate å peke på at spørsmålet også har en fyringsteknisk side. I et foredrag om torvfyring som ingeniør Ingerø holdt under Landbruksuken i vår fremsatte han forslag om opprettelse av et fyrings- og varmeteknisk forskningsinstitutt under forvaltning av Det norske myrselskap. Vi er enig i at et forskningsinstitutt på dette område ville ha sin aller største betydning, men er tilbøyelig til å anta at det vil ligge mer naturlig til for andre institusjoner å søke denne sak realisert. Et slikt institutt måtte i tilfelle også ta opp forsøk med fremstilling av torvkoks og andre viktige biprodukter av torv, et forskningsfelt som for tiden er helt neglisjert i vårt land. Myrselskapet er i tilfelle selv sagt villig til å yte sin medvirkning til løsning av spørsmålet i den utstrekning dette er naturlig ut fra de forutsetninger selskapet sitter inne med, men initiativet mener vi bør komme fra industrihold. Vi nytter anledningen til å si dette her for å unngå misforståelser som kan føre til at saken ikke blir tatt opp i det hele tatt. Vi anser nemlig spørsmålet for så viktig at det absolutt bør tas opp til nærmere utredning.

Da bevilgningen til myrselskapets arbeide i de senere år har vært gitt både gjennom Landbruksdepartementets landbrukskontor og

skogkontor, sendes et eksemplar av denne søknad til begge de nevnte kontorer.

Fremlagt og vedtatt i styremøte den 4. november 1941.

DET NORSKE MYRSELSKAP

Carl Løvenskiold,
formann.

Aasulv Løddesøl,
sekretær.

Bilag 1.

**Påregnet budsjett for Det norske myrselskap
for kalenderåret 1942.**

Utgifter:

A. Hovedkontoret.

1. Lønninger	kr. 20,600.00
2. Torvteknisk konsulent	» 6,000.00
3. Myrundersøkelser i lavlandet	» 6,500.00
4. Myrundersøkelser i høyfjellet	» 1,500.00
5. Bidrag til Trøndelag Myrselskap	» 1,500.00
6. Møter	» 500.00
7. Tidsskriftet	» 3,300.00
8. Kontorutgifter og revisjon	» 5,800.00
9. Bibliotek og trykksaker	» 300.00
10. Analyser	» 700.00
11. Depotavgift	» 300.00
12. Myrinventering	» 18,000.00
13. Torvkonsulenter for Nord-Norge og for Trøndelag og Vestlandet (lønn og reiseutgifter)	» 15,000.00
14. Opplysningsarbeider, demonstrasjo- ner m. v. vedkommende brenntorv...	» 3,000.00
	_____ kr. 83,000.00

B. Torvskolen i Våler.

15. Grunnavgift, assurance og vedlikehold	» 1,500.00
---	------------

C. Forsøksstasjonen på Mæresmyra.

16. Funksjonærlønninger	kr. 15,000.00
17. Driftsutgifter	» 25,000.00
18. Andre utgifter	» 4,000.00
19. Trykking av årsmelding	» 1,500.00
	_____ » 45,500.00

_____ Tilsammen kr. 130,000.00

Inntekter:

1. Medlemskontingent	kr. 1,800.00	
2. Renter av legater og bankinnskudd til fri disposisjon	» 16,200.00	
3. Renter av legater til fremme av myr- dyrkingen	» 3,200.00	
4. Inntekter av tidsskriftet	» 2,300.00	
5. Inntekter ved torvskolen i Våler (for- paktningavgifter m. v.)	» 1,500.00	
6. Inntekter ved forsøksstasjonen på Mæresmyra	» 12,000.00	
7. Husleie på Mæresmyra	» 1,000.00	
8. Distriktsbidrag og private bidrag....	» 1,400.00	
9. Refusjon av utgifter vedkommende myrundersøkelser	» 600.00	
		kr. 40,000.00
10. Statsbidrag	» 90,000.00	
		<u>kr. 130,000.00</u>

Bilag 2.

Forslag til budsjett for Det norske myrselskaps for- søksstasjon på Mæresmyra og spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter omkring i landet for året 1942.

Driftsutgifter:

1. Forsøksdrift m. v.	kr. 17,500.00	
2. Analyser	» 500.00	
3. Spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter »	3,000.00	
4. Assuranse, kontorhold, avgifter og fag- litteratur	» 1,600.00	
5. Vedlikeholdsutgifter	» 1,700.00	
6. Reiseutgifter til forsøksleder og assi- stent	» 700.00	
		kr. 25,000.00

Andre utgifter:

1. Nydyrking og grunnforbedringer.....	kr. 1,500.00	
2. Nyanskaffelser	» 2,000.00	
3. Krigsskadetrygd på bygninger (rest)....	» 500.00	
		» 4,000.00
		<u>Sum kr. 29,000.00</u>

Inntekter ved forsøksstasjonen kr. 12,000.00

Bemerkninger til forslaget.

De fleste poster vedkommende driftsutgiftene er øket i forhold til året før. Dette er ikke til å unngå. Arbeidspenger og driftsmidler er steget og vil sannsynligvis fortsette å stige. Det har også vist seg vanskelig å få tilstrekkelig arbeidshjelp.

Anleggsutgiftene har vi øket. Av fengselsvesenet har vi fått leiet ca. 20 dekar udyrket mosemyr for utviding av forsøksvirksomheten på denne myrtype. Det er tanken å begynne med dyrking der kommende år. Dessuten trengs fortsatt arbeid med utbedring av eldre grøftesystemer på grasmyra.

Av nyanskaffelser har vi ment at det var på sin plass å anskaffe et tørkeskap for tørking av prøver av kortslått gras, særlig er dette nødvendig for å bestemme sikkert tørkesvinnet for hå om høsten, da det viser seg vanskelig å få tilfredsstillende tørking av disse prøver på den vanlige måten. Videre har vi ment å kjøpe en skumplog og diverse til kontoret. Et sikt tørkeskap som nevnt kostet før ca. kr. 1500.00, nå er det vel steget noe. Krigsskadetrygd på bygninger er utlignet på forsøksstasjonens bygninger med kr. 958.00, av dette er betalt en del.

Inntektene ved forsøksstasjonen er oppført med kr. 2000.00 mer enn i fjor.

Forsøkene 1941.

Ved forsøksstasjonen har vi i 1941 hatt følgende forsøk i gang:

1. Sortforsøk: 4 i eng, 2 i neper og potet og 1 for følgende vekster: havre, bygg, vårrug, vårhvete, høstrug, høsthvete, neper, kålrot og betet, hodekål, blomkål, rødbeter, pastinakk, grønnkål, rosenkål, purre og persille, i alt 23 stk.
2. Gjødslingsforsøk: 17 i eng, 4 i korn, 3 i neper, 1 i gulrot og 1 i hodekål, i alt 26 stk.
3. Frøavl: 4 felt med timoteifrø og 1 prøve med neper (på fastmark), i alt 5 felt.
4. Kalking og jordforbedring: 2 kalkfelt i eng, 2 sand- og leirkjøringsfelt i eng, 1 kombinert kalkings- og sandkjøringsfelt i eng, 1 kalk- og sandfelt i havre og 1 kalk- og magnesitfelt i havre, i alt 7 stk.
5. Grøftfelt: 1 på mosemyr.
6. Driftsomløpsfelt: 3 på grasmyr, 2 på mosemyr, tilsammen 5 felt.
7. Ulike tynningstider for neper, 1 felt.
8. Dyrking av neper på rygg og flattland, 1 felt.
9. Bor- og koppersulfat til eng på mosemyr, (ettervirkning), 1 felt.
10. Slåttetidsforsøk, 1 felt med salpetergjødsling til etterveksten.
11. Beiteforsøk, 1 grøftfelt og 1 dyrkingsfelt, i alt 2 stk.

12. Forsøk med Rhizobiumkulturer til kløver, 1 felt.
13. Oppbevaringsforsøk med gulrot.

I alt 74 forsøk ved forsøksstasjonen.

Foredlingsarbeidet med engvekster fortsetter i samme målestokk som året før. Det arbeides med timotei, engrapp, engsvingel og raudsvingel.

Sprede forsøks- og demonstrasjonsfelter.

Det har også i år vært noe vanskelig å holde en del av disse felter i gang. 2 felter på Fuglemyrene i Målselv ble ikke gjødslet i år, og derfor ikke høstet som forsøk. 2 felter på Tramyra i Overhalla er blitt ompløyd. Feltet på Andenes er i år ompløyd og tilsådd på nytt, og forsøk lagt etter en enkel plan. 1 grøftfelt på Måmyra er ompløyd og vil bli tilsådd på nytt neste år. Feltet på Aslefetmyra i Flesberg vil likeledes bli ompløyd i høst og nye felt lagt neste år. I alt utgått 4 felt.

Av nye felt er lagt 1 hos A. Basmo, Reitstøa, Sør-Trøndelag, og 2 felter i Vågå, der sur torvgjødsel blir prøvet. Dessuten er lagt 8 forsøk på ymse steder i Nord-Trøndelag fylke med prøving av overgjødning med salpeter til etterslåtten. I alt 11 nye forsøk. Arbeidet med beitefeltet på Lensmyra i Røra herred fortsetter. En oversikt over de spredte felter er gitt i vedlagte tabell.

Diverse.

I stallen ved forsøksstasjonen er foretatt nødvendige reparasjonsarbeider, en yttervegg måtte her fornyes. Utbedring av kanaler er fortsatt, og det er opprensket om lag 500 m.

På feltene ved forsøksstasjonen er foretatt omvisning for følgende: Deltakere ved beitekurs, småbrukskurs og for mataukings-sjåets deltakere ved landbruksskolen på Mære, for landbrukshøgskolens jordbruksavdeling og elevene ved Statens Skogskole ved Steinkjær.

Myrkonsulenten har tilsett feltene i Vangrøftdalen i Os hos Ole Gulliksen, Namskogan, og feltene på Revolden i Skogn, Nord-Trøndelag, likeså er ført tilsyn med arbeidet på beitefeltet i Røra herred.

Som tidligere år er det ved forsøksstasjonen utført temperatur- og nedbørsmålinger og tørrstoffbestemmelser i rotvekster og poteter. Arsmeldingen for 1939—40, som kommer ut i år, har følgende innhold:

1. Forsøk med stigande mengder 40 % kalisalt på myrjord (ved Hans Hagerup).
2. Korndyrking på myr (ved A. Hovd).
 - a. Sortforsøk med havre.
 - b. Sortforsøk med bygg.

Mære 12. september 1941.

Hans Hagerup,
myrkonsulent og forsøksleder.

Oversikt over spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter i 1941.

Forsøkssted	Sand- og kalk- felt	Gjøds- lings- felt	Eng- frø- felt	Grøfte- felt	Andre for- søk	Sum	Forsøksstyrer	
<i>Nordland fylke:</i>								
Andenes	1	1				2	S. Norvoll	
Bárdal	1	3	1			5	A. Lindseth	
<i>Nord-Trøndelag fylke:</i>								
Inderbergmyra, Beitstad		1				1	E. Inderberg	
Aursjømyr, Verran		3	1		1	5	P. Tetlie	
Namskogan	1	2				3	J. Brekkvassmo	
Lånke		2				2	O. Dybvad	
Kolvereid	1			1		2	A. Bjelland	
Skogn, Revolden	1	3	1			5	P. Holan	
Sparbu:								
Mære landbruksskole ...								
E. Giskås								
O. Ostad		4				4	Forsøksstasjonen	
J. Hofstad								
<i>Sør-Trøndelag fylke:</i>								
Frøya, Kverva		1	1			2	J. Volden	
Måmyr, Roan	1	1		2		4	A. J. Skaset	
Reitstøa, Ålen			1			1	J. Basmo	
<i>Møre og Romsdal fylke:</i>								
Smøla				1		1	D. Fredly	
<i>Hedmark fylke:</i>								
Vangrøftdalen, Os		1			3	4	N. Utheim	
» »		1				1	A. Ryen	
Bubakk, Tynset		1				1	L. Moen	
Astridkjølen, Elverum	1	1	1		1	4	A. Kløvstad	
Løten		1				1	A. Kløvstad	
<i>Opland fylke:</i>								
Vågåmo		2				2	A. Brun	
<i>Buskerud fylke:</i>								
Aslefetmyra		Feltet oppløyes i år.						K. Lie
Liågmyra		1	1			2	K. Lie	
<i>Telemark fylke:</i>								
Nissedal					1	1	A. J. Vå	
Sum	7	29	7	4	6	53		